

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE FILOSOFIE
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Filosofie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Ontologie						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. habil. Florin Crișmăreanu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. habil. Florin Crișmăreanu						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	VI	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					39
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					6
Examinări					10
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual					77
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Istoria filosofiei antice/ Terminologie filosofică
4.2 De competențe	

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	
-------------------------------	--

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Demonstrează capacitatea de a utiliza concepte pentru a crea și înțelege generalizarile și de a le corela sau conecta la alte elemente, evenimente sau experiențe. Aplica metode și tehnici științifice pentru investigarea fenomenelor, dobândind noi cunoștințe sau corectând și integrând cunoștințele anterioare. Citeste, interpretează și rezuma în mod critic informații noi și complexe din diverse surse. Utilizează metode științifice pentru cercetarea istoriei și a culturii. Analizează sursele înregistrate, cum ar fi dosarele autorităților publice, ziarele, biografiile și scrisorile, pentru a descoperi și a interpreta trecutul.
Competențe transversale	Descopera și dezvolta o perspectivă individuală cu privire la rolurile, semnificația și scopul cuiva, inclusiv cu privire la ceea ce înseamnă a trăi, a muri și a fi om. Analizează în mod eficace, regulat și sistematic propriile acțiuni, performanțe și atitudini și face ajustările necesare, căutând oportunități de dezvoltare profesională pentru a elimina lacunele în materie de cunoștințe și practici în domeniile identificate. Arată un real interes pentru noutate, o deschidere pentru a câștiga experiență, găsește subiecte și teme fascinante, explorează activ și descopera noi domenii Gândește folosind logica și raționamentul pentru a identifica punctele tari și punctele slabe ale soluțiilor alternative, concluziilor sau abordărilor problemelor. Da dovada de competență interculturală și de respect față de valorile și normele culturale. Da dovada de toleranță și de apreciere față de diferitele valori și norme deținute de persoane și culturi diferite și dezvoltate în circumstanțe diferite sau în momente și locuri diferite.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupuziții, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: - Identifice prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme - Ordoneze și formuleze idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură - Abordeze în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă, cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	- Introducere, concepte fundamentale, metode	- Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	- 2
2.	- Ontologie, meontologie, onto-teologie	- Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	- 2
3.	- Momente în evoluția ontologiei antice: Parmenide (<i>Despre Natură</i>)	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	- 2
4.	- Platon (<i>Parmenide, Sofistul</i>)	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	- 2
5.	- Aristotel (<i>Metafizica</i>)	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	- 2
6.	- Paradigma meontologică: Fredegisus	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	- 2
7.	- Argumentul ontologic (Anselm de Canterbury, Descartes)	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	- 2
8.	- Clasificarea entităților (Toma din Aquino, William Ockham)	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	- 2

9.	- Momentul Francisco Suarez în istoria ontologiei	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
10.	- Metamorfoza ontologiei în <i>Schulmetaphysik</i>	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
11.	- Onto-teologia (Im. Kant)	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
12.	- Paradoxuri ontologice (A. Meinong)	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
13.	- Ontologie și temporalitate (M. Heidegger, J. Greisch)	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
14.	- Concluzii și direcții noi de cercetare	Prelegerea, argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2

Bibliografie

1. Aertsen, Jan A. „Tino-logia: An alternative for Ontology?”, în Atucha Iñigo *et alii* (eds.), *Mots médiévaux offerts à Ruedi Imbach*, Turnhout, Brepols 2011, pp. 729-737.
2. Aubenque, Pierre, *Problema ființei la Aristotel*, traducere de Daniela Gheorghe, București, Teora, 1998.
3. Barnes, Jonathan, *Aristotel*, traducere de Ioan Lucian Muntean, București, Humanitas, 1996.
4. Blatti, Stephan; Lapointe, Sandra, *Ontology after Carnap*, Oxford, Oxford University Press, 2016.
5. Bohm, David, *Plenitudinea lumii și ordinea ei*, traducere de Horia-Roman Patapievici și Sorin Pârăoanu, București, Humanitas, 1995.
6. Boulnois, Olivier, *Être et représentation. Une généalogie de la métaphysique moderne à l'époque de Duns Scot (XIIIe - XIVe siècle)*, Paris, PUF, 1999.
7. Boulnois, Olivier, *Métaphysiques rebelles. Genèse et structures d'une science au Moyen Âge*, Paris, Presses universitaires de France, 2013.
8. Cornea, Andrei, *O istorie a neființei în filozofia greacă*, București, Humanitas, 2010.
9. Courtine, Jean-François, *Suárez et le système de la métaphysique*, Paris, Presses Universitaires de France, 1990.
10. Gilson, Étienne, *Filosofia în Evul Mediu*, traducere de Ileana Stănescu, București, Humanitas, 1995.
11. Jean Greisch, *Ontologie et temporalité esquisse d'une interprétation intégrale de "Sein und Zeit"*, Paris, PUF, 1994.
12. Libera, Alain de, *Cearta Universalilor. De la Platon la sfârșitul Evului Mediu*, traducere de Ilie Gyurcsik și Margareta Gyurcsik, Timișoara, Amarcord, 1998.
13. Laurent, Jérôme et Romano, Claude (éds.), *Le néant. Contribution à une histoire du non-être dans la philosophie occidentale*, Paris, PUF, „Épiméthée”, 2006.
14. Piatkowski, Adelina și Banu, Ion (editori), *Filosofia greacă până la Platon*, vol. I, părțile I-II, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	- Seminar introductiv: tematică, noțiuni fundamentale, bibliografie, stabilirea criteriilor de notare	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	- 2
2.	- Distincții conceptuale între ontologie, meontologie și onto-teologie	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	- 2
3.	- Nașterea „ontologiei” (Parmenide)	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
4.	- Știința ființei și neființei (Platon)	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
5.	- Ontologia : știința căutată ? (Aristotel)	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
6.	- Există o istorie a neființei ? (Fredegisus)	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
7.	- Metamorfoza argumentului ontologic (Anselm de Canterbury și Descartes)	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
8.	- Geneza ontologiilor speciale (Scolastica latină)	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
9.	- Ontologie generală și ontologiile speciale (F. Suarez)	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
10.	- Ontologia în Schulmetaphysik (C. Wolff)	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
11.	- Lărgirea ”obiectului” ontologiei (K.Twardowski, A. Meinong)	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
12.	- Este tino-logia o altă variantă la ontologie?	- Argumentarea, analiza de text,	-2

	(Boulnois, Aertsen)	discuția critică	
13.	- Deconstrucția tradiției onto-teologice (Heidegger)	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2
14.	- Direcții noi de cercetare a ontologiei	- Argumentarea, analiza de text, discuția critică	-2

Bibliografie

1. Aristotel, *Metafizica*, traducere de Andrei Cornea, București, Humanitas, 2001.
2. Anselm de Canterbury, *Proslogion sau Discurs despre existența lui Dumnezeu*, traducere din latină de Alexander Baumgarten, Cluj-Napoca, Apostrof, 1996.
3. Brentano, Franz, *Despre multipla semnificație a ființei la Aristotel*, traducere de Ion Tănăsescu, București, Humanitas, 2003.
4. École, Jean, *Introduction à l'Opus Metaphysicum de Christian Wolff*, Paris, J. Vrin, 1985.
5. Fredegisus, *De substantia nihili et tenebrarum – Despre substanța nimicului și a întunericii*, ediție bilingvă, Prefață de Christian Trottmann, traducere din limba latină, notă introductivă, tabel cronologic, note, comentarii și bibliografie de Florin Crîșmăreanu, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2015.
6. Heidegger, Martin, *Ontologie. Hermeneutica facticității*, traducere de Christian Ferencz-Flatz, București, Humanitas, 2008.
7. Kant, Immanuel, *Critica rațiunii pure*, traducere de N. Bagdasar și E. Moisuc, București, Editura Științifică, 1969.
8. Lovejoy, Arthur, *Marele lanț al ființei: Istoria ideii de plenitudine de la Platon la Schelling*, traducere de Diana Dicu, București, Humanitas, 1997.
9. Meinong, Alexis, *Théorie de l'objet et présentation personnelle*, traduction présentée et annotée par J.-F. Courtine, Paris, J. Vrin, 1999.
10. Nef, Frédéric, *Qu'est-ce que la métaphysique?*, Paris, Gallimard, 2004.
11. Platon, „Sofistul”, traducere de Constantin Noica, în Platon, *Opere VI*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.
12. Platon, „Parmenide”, traducere de Sorin Vieru, în Platon, *Opere VI*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.
13. Robin, Léon, *Platon*, traducere de Lucia Magdalena Dumitru, București, Teora, 1996.
14. Twardowski, Kazimierz, „Sur la théorie du contenu et de l'objet des représentations (1894)”, în *E. Husserl: Intuition et re-présentation, Intuition et remplissement, Objets intentionnels et divers textes annexes*, présentation, traduction, notes par Jacques English, Paris, J. Vrin, 1993, pp. 85-200.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu normele academice specifice domeniului Filosofie

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	- analiza de text, discuția critică	- Evaluare orală	- 60 %
10.5 Seminar / Laborator	- Referat, participarea la discuții în cadrul seminarului	- Evaluare orală/ scrisă	- 40 %
10.6 Standard minim de performanță			

Data completării,
28.09.2024

Titular de curs,
Conf. univ. dr. habil. Florin Crîșmăreanu

Titular de seminar,
Conf. univ. dr. habil. Florin Crîșmăreanu

Data avizării în departament,
29.09.2024

Director de departament,
Conf. univ.dr. Cristian Moisuc

